

LAUSUNTO

HE 41/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle lukiolaiksi sekä laeiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Kehityssuunta lyhyesti:

Koska ylioppilastutkinnon pisteytysmalli yliopistojen valinnoissa tulee jatkossa korostumaan, tulee taito- ja taideaineiden asemaa vahvistaa lukiodiplomien muodossa. Lukiodiplomin sijasta tulisi myös taito- ja taideaineita viedä suuntaan, jotka korostavat niiden tärkeyttä lukio-opiskelijan valinnoissa. Lukiodiplomeja tulisi kehittää suuntaan, jossa ne ovat keskeinen osa ylioppilastutkintoa. Näin ollen myös taito- ja taideaineet voisivat olla mukana pisteytysmallissa ja painotettuina aineina esimerkiksi kulttuuri- ja liikunta-aloille haettaessa. Tällä hetkellä nämä alat ovat erityisasemassa siinä, että näillä aloilla soveltuvuuskokeet/pääsykokeet eivät tule kokemaan merkittävää muutosta, vaikka pisteytystyökalu otetaankin käyttöön. Tästä tulisi päästä eroon tulevaisuudessa, jotta opiskelijat olisivat tasa-arvoisessa asemassa lukiossa huolimatta siitä, mille alalle ovat lukion jälkeen hakemassa.

Lukiodiplomin vastaanottaja/arvostelija:

Lukiodiplomin vastaanottajan tulee olla kelpoinen opettaja, joka vastaa koulussa ko. oppiaineen opettamisesta. Mikäli koululla ei ole kelpoisesti pätevää opettajaa lukiodiplomin vastaanottamiseen, voidaan lukiodiplomi suorittaa yhteistyössä toisen, lukiokoulutusta antavan oppilaitoksen kanssa.

Liikunnan lukiodiplomi:

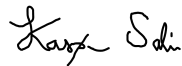
Mikäli lukion opetussuunnitelman perusteissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia ja kurssit säilyvät suunnilleen samansisältöisinä, ei merkittäviä kehittämissuuntia ole tarpeellista tehdä. Tämä johtuen lähinnä siitä, että liikunnan lukiodiplomia on hiljattain päivitetty. Toivottava suunta oppiaineen kohdalla on kuitenkin se, että oppiainetta lähdetään kehittämään siihen suuntaan, mihin maailmalla on enenevässä määrin suunnattu. Jatkossa liikunnassa tulisi korostaa suuntausta, jossa keskeisenä terminä on ”physical literacy” (liikunnan lukutaito/kehollinen sivistys). Tällöin voitaisiin olettaa, että myös liikunnassa teoriapainotteinen oppiminen tulee entistä enemmän käytännön oppimisen rinnalle ja näin ollen liikunnan kirjoittaminen ylioppilasaineena on täysin perusteltavissa. Tällöin koe voisi olla joko täysin teoriapainotteinen tai osittain käytännön osaamiseen perustuvaa. Esimerkiksi Australiassa on olemassa erikseen oppiaine ”physical education studies”, joka käsittää yleistä tietoa liikunnasta ja urheilusta, mutta siihen sisältyy myös keskeistä sisältöä liikunnan fysiologiasta ja anatomiasta sekä liikunnan psykologisia ulottuvuuksia. Tällaisena, laajempaa oppiaineena liikunta olisi verrattavissa muihin teoria-aineisiin ja samalla osoittaisi ylioppilastutkintolautakunnan pysymistä ajassa.

Lukiodiplomia tulee kehittää suuntaan, jossa tällä hetkellä lukiodiplomiin kuuluvat oppiaineet olisivat tasavertaisia niiden oppiaineiden kanssa, jotka tällä hetkellä lukeutuvat kirjoitettaviin oppiaineisiin. Ns. final exam tulisi olla myös liikunnassa, kuten on esimerkiksi Irlannissa ensi syksystä lähtien. Koska oppiaineet eivät lukeudu

ylioppilastutkintoon, johtaa tämä koulujen sisällä siihen, että taito- ja taideaineet luetaan olevaan koulun hierarkiassa muita alempana. Tällainen tilanne johtaa siihen, että taito- ja taideaineiden arvostus on vähäistä, niiden kursseja valitaan vähän ja tämä johtaa tilanteisiin, jossa opettajien tuntimäärät eivät ole riittäviä. Alhainen arvostus johtaa myös siihen, että koulut palkkaavat opettajiksi henkilöitä joilta puuttuu pätevyys oppiaineen opettamiseen. Lukiodiplomia tulee asteittain kehittää siihen suuntaan, että lopulta myös taito- ja taideaineet lukeutuvat kirjoitettaviin aineisiin ja astuvat näin samalle viivalle muiden oppiaineiden kanssa.

Helsingissä 22.5.2018

Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry.

Kasper Salin
puheenjohtaja

Tiina Apajalahti
toiminnanjohtaja